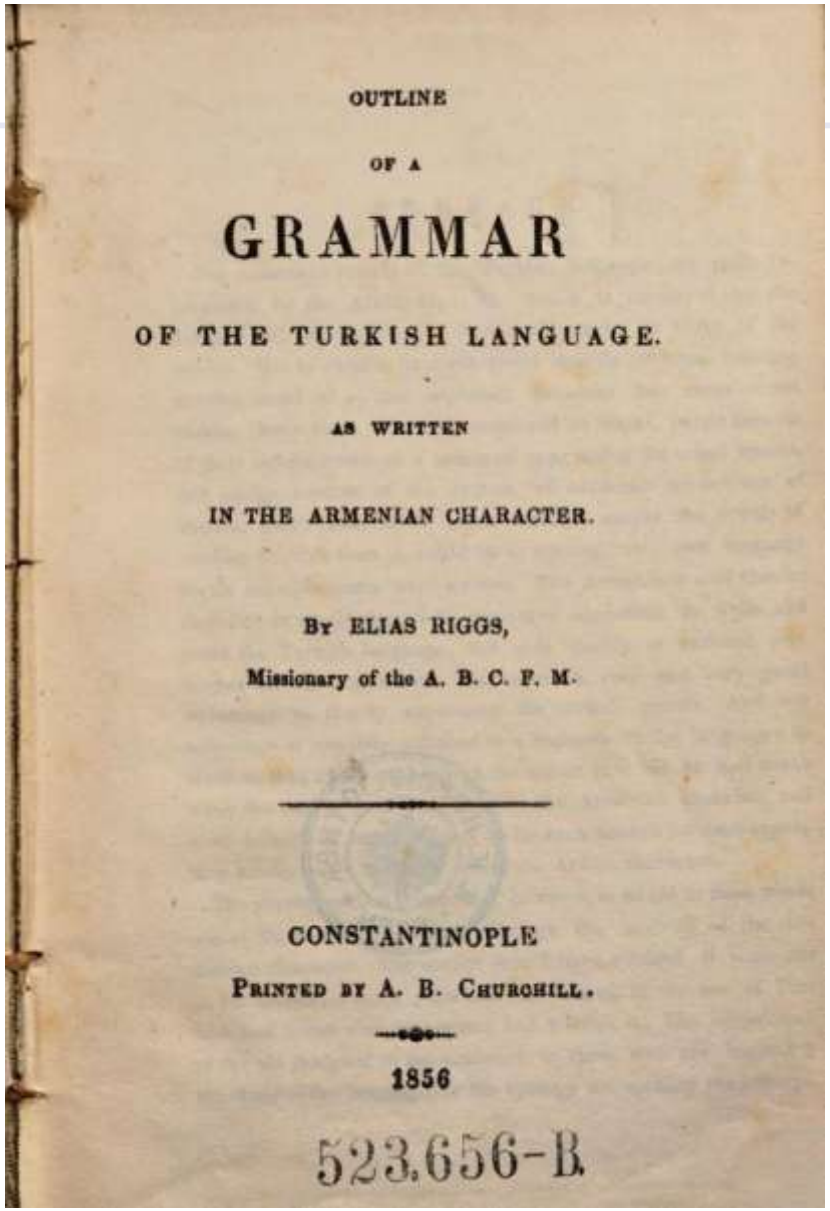
Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Staatsbibliothek zu Berlin

Armeno-turkish manuscripts and prints in the collections of the Berlin State Library

Meliné Pehlivanian

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

OUTLINE

OF A

GRAMMAR

OF THE TURKISH LANGUAGE.

AS WRITTEN

IN THE ARMENIAN CHARACTER.

By ELIAS RIGGS,

Missionary of the A. B. C. F. M.

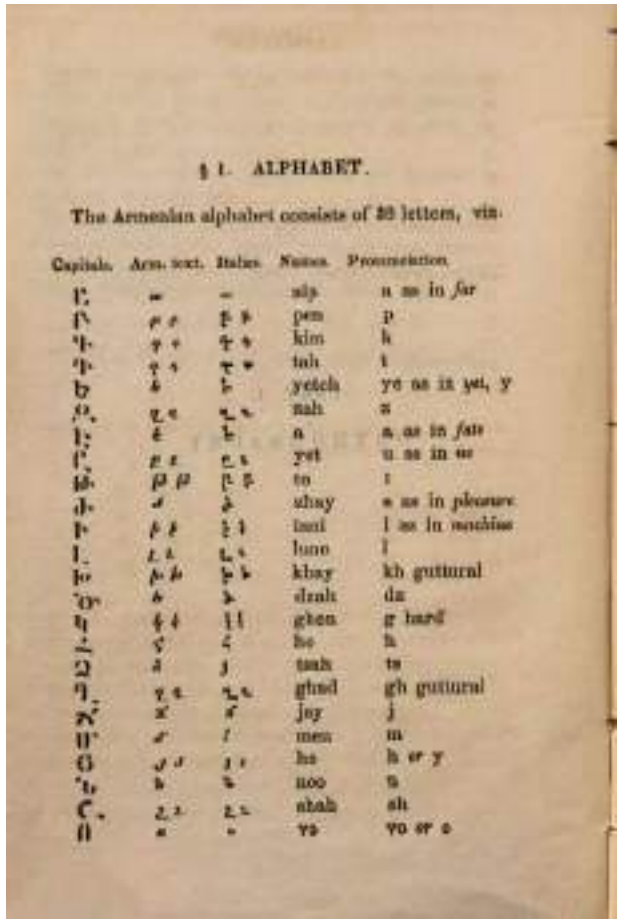
CONSTANTINOPLE

Printed by A. B. Churchill.

1856

523.656-B

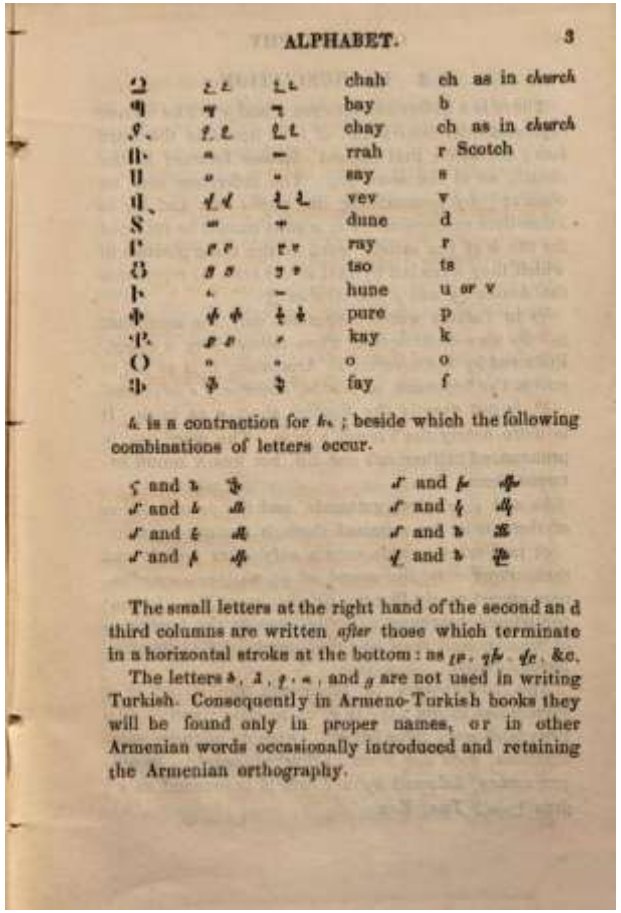
Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

§ 1. ALPHABET.

The Armenian alphabet consists of 38 letters, viz.

Capitals.	Arm. text.	Italics.	Names.	Pronunciation.
Ա	ա	*ա*	ayb	a as in *far*
Բ	բ	*բ*	pen	p
Գ	գ	*գ*	kim	k
Դ	դ	*դ*	tah	t
Ե	ե	*ե*	yetch	ye as in *yet*, y
Զ	զ	*զ*	zah	z
Է	է	*է*	a	a as in *fate*
Ը	ը	*ը*	yet	u as in *us*
Թ	թ	*թ*	to	t
Ժ	ժ	*ժ*	zhay	z as in *pleasure*
Ի	ի	*ի*	ini	i as in *machine*
Լ	լ	*լ*	lune	l
Խ	խ	*խ*	khay	kh guttural
Ծ	ծ	*ծ*	dzah	dz
Կ	կ	*կ*	ghen	g hard
Հ	հ	*հ*	ho	h
Ձ	ձ	*ձ*	tsah	ts
Ղ	ղ	*ղ*	ghad	gh guttural
Ճ	ճ	*ճ*	jay	j
Մ	մ	*մ*	men	m
Յ	յ	*յ*	hs	h or y
Ն	ն	*ն*	noo	n
Շ	շ	*շ*	shah	sh
Ո	ո	*ո*	vo	vo or o

Չ	չ	*չ*	chah	ch as in *church*
Պ	պ	*պ*	bay	b
Ջ	ջ	*ջ*	chay	ch as in *church*
Ռ	ռ	*ռ*	rrah	r Scotch
Ս	ս	*ս*	say	s
Վ	վ	*վ*	vev	v
Տ	տ	*տ*	dune	d
Ր	ր	*ր*	ray	r
Ց	ց	*ց*	tso	ts
Ւ	ւ	*ւ*	hune	u or v
Փ	փ	*փ*	pure	p
Ք	ք	*ք*	kay	k
Օ	օ	*օ*	o	o
Ֆ	ֆ	*ֆ*	fay	f

և is a contraction for ևւ ; beside which the following combinations of letters occur.

ե and ւ	եւ		ի and ւ	իւ	
ի and ա	իա		ի and ե	իե	
ի and է	իէ		ի and ո	իո	
ի and ը	իը		ի and ը	իը	

The small letters at the right hand of the second and third columns are written *after* those which terminate in a horizontal stroke at the bottom: as *լբ*, *գի*, *փե*, &c.

The letters ֊, ՚, ՝, ։, and ֏ are not used in writing Turkish. Consequently in Armeno-Turkish books they will be found only in proper names, or in other Armenian words occasionally introduced and retaining the Armenian orthography.

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

In like manner decline

ձյուն	snow	դուստր	a daughter
մեղք	sin	ձմեռ	winter
բանտարկություն	a prison	մանյակ	a necklace

(b) Nouns having ո or ու in their final syllable.

	Singular.	*Plural.*
Nom.	ասոն a friend	ասոնք
Gen.	ասոնի	ասոնց
Dat.	ասոնի	ասոնց
Acc.	ասոն	ասոնս
Com.	ասոնով	ասոնքով
Abl.	ասոնից	ասոնքից

In like manner decline

ճանապարհ	a way	թռչուն	a bird
փոշի	dust	աղ	salt
թնդանոթ	a cannon	տառ	a letter

(c) Nouns having ի or ը in their final syllable.

	Singular.	*Plural.*
Nom.	ձեռ a hand	ձեռք
Gen.	ձեռի	ձեռքերի
Dat.	ձեռի	ձեռքերի
Acc.	ձեռ	ձեռքերի
Com.	ձեռով	ձեռքերով
Abl.	ձեռից	ձեռքերից

In like manner decline

գործ	an act	ճանապարհ	a track
հիմք	a foundation	լեզու	a tongue
միս	flesh	հույս	hope

(d) Nouns having ա or ո in their final syllable.

	Singular.	*Plural.*
Nom.	անուն a word	անուններ
Gen.	անունի	անունների
Dat.	անունի	անուններին
Acc.	անունի	անուններ
Com.	անունով	անուններով
Abl.	անունից	անուններից

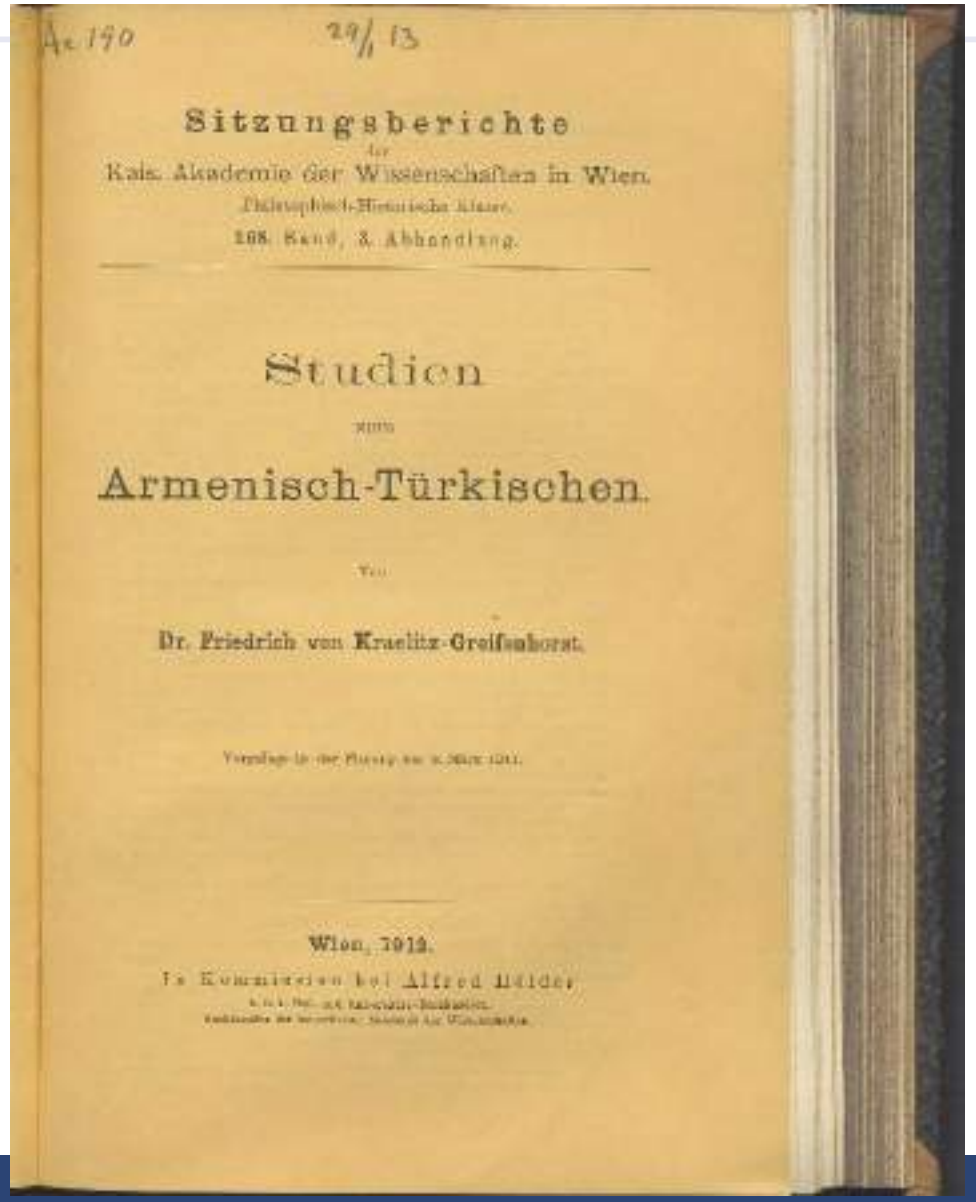
In like manner decline

աչք	an eye	երես	a face
լիճ	a lake	վարդ	a rose
ավել	sweepings	օր	a day

REMARKS.

1. Nouns ending in two consonants of which the second is a liquid, լ, ն, ր, or ռ, or a sibilant, ս or ց, take between those consonants the same vowel by the addition of which those nouns would respectively form the Accusative case, wherever the formative syllable added to them begins with another consonant. Thus բերդ *mouth* retains this form in the Gen. Dat. and Acc. բերդի, բերդա, բերդը, but becomes բերդով in the Com. and Abl. Sing. and in all the cases of the Plural, բերդեր, բերդեան, բերդ գործ, բերդերը, &c. So also իմաստ or իմաստ *science*, իմանալ, իմանալի, իմաստուն, իմաստնանալ. Որդի or որդի *a child*, որդեան, որդիա, որդիս, որդեաց, որդեացն, որդիանալ, Պարան or պարանոց *a nose, a promontory*, պարանոցեան, պարանոցա, պարանոցաւ

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Ae 190 29/13

Sitzungsberichte
der
Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien.
Philosophisch-Historische Klasse.
168. Band, 3. Abhandlung.

Studien
zum
Armenisch-Türkischen.

Von

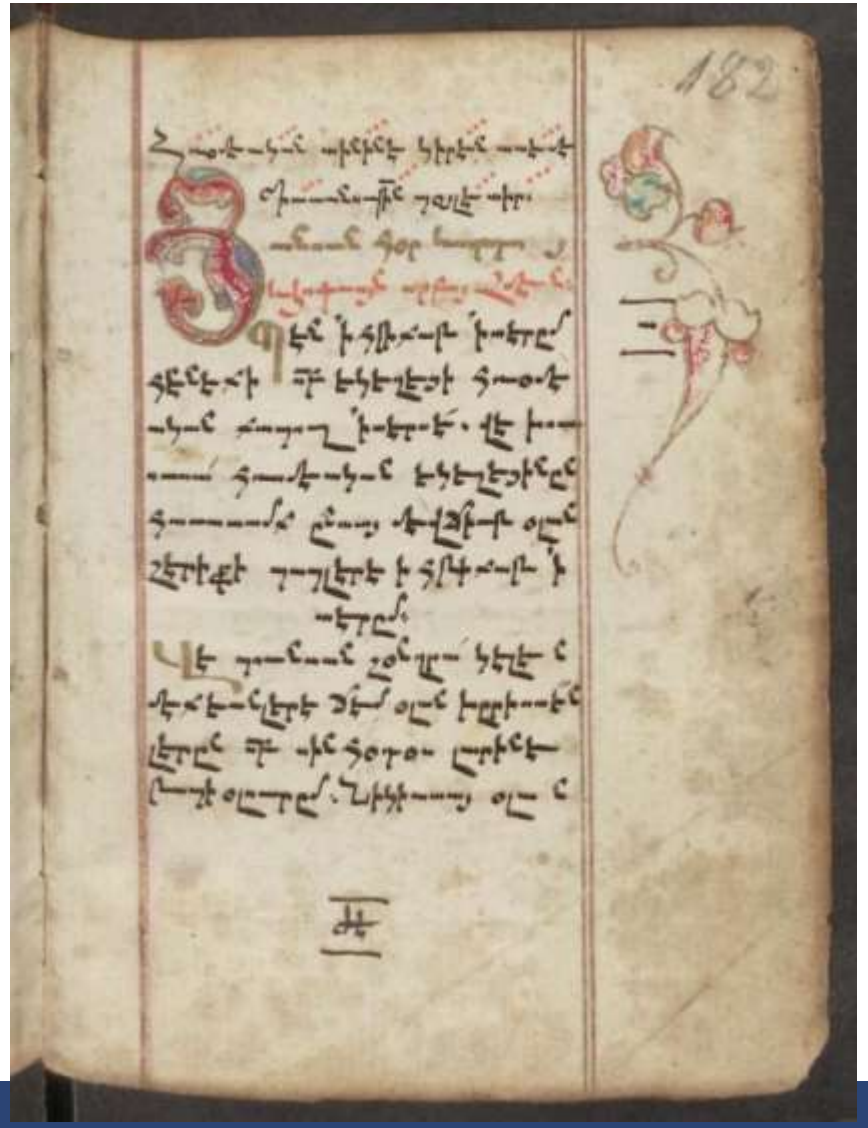
Dr. Friedrich von Kraelitz-Greifenhorst.

Vorgelegt in der Sitzung am 8. März 1911.

Wien, 1913.
In Kommission bei Alfred Hölder
k. u. k. Hof- und Universitäts-Buchhändler
Buchhändler der kaiserl. Akademie der Wissenschaften.

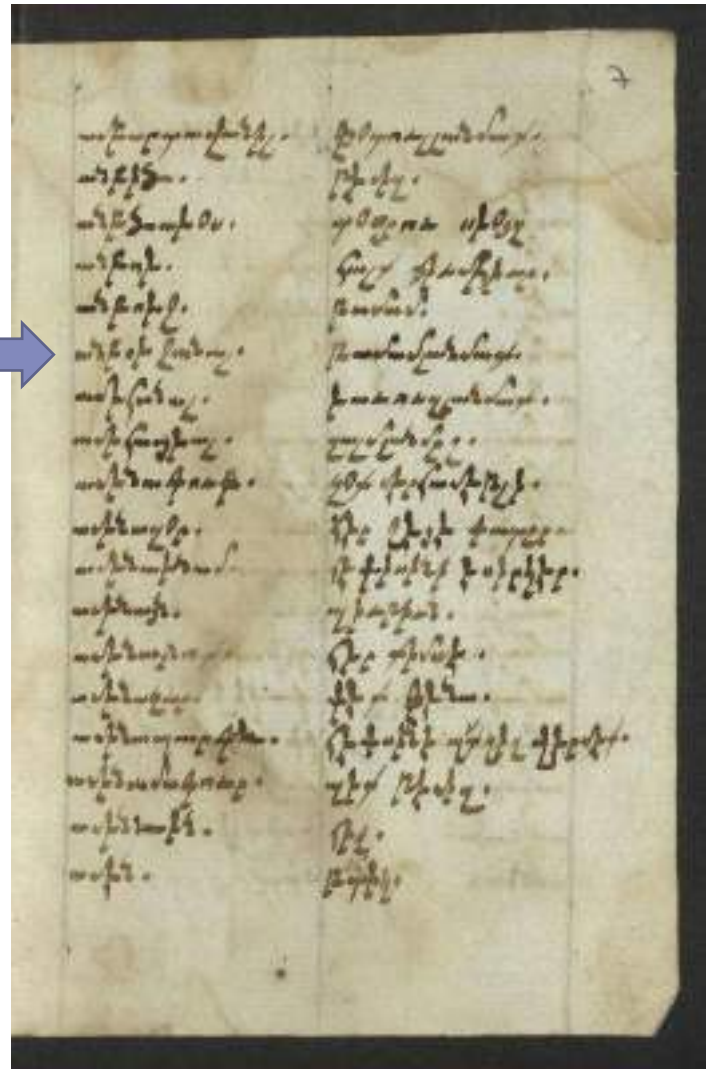
Creed of the Roman Catholic Church in Armeno-Turkish = Hromeakan dinine giren (Ms or oct 143-2), Constantinople (?), after 1687

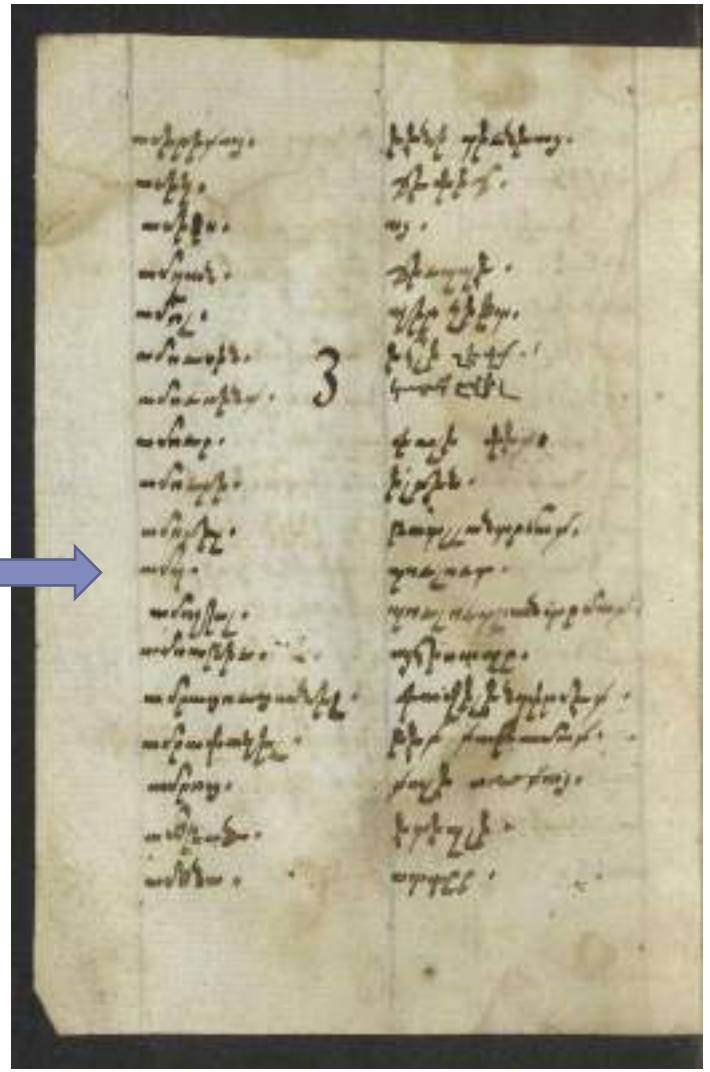
Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

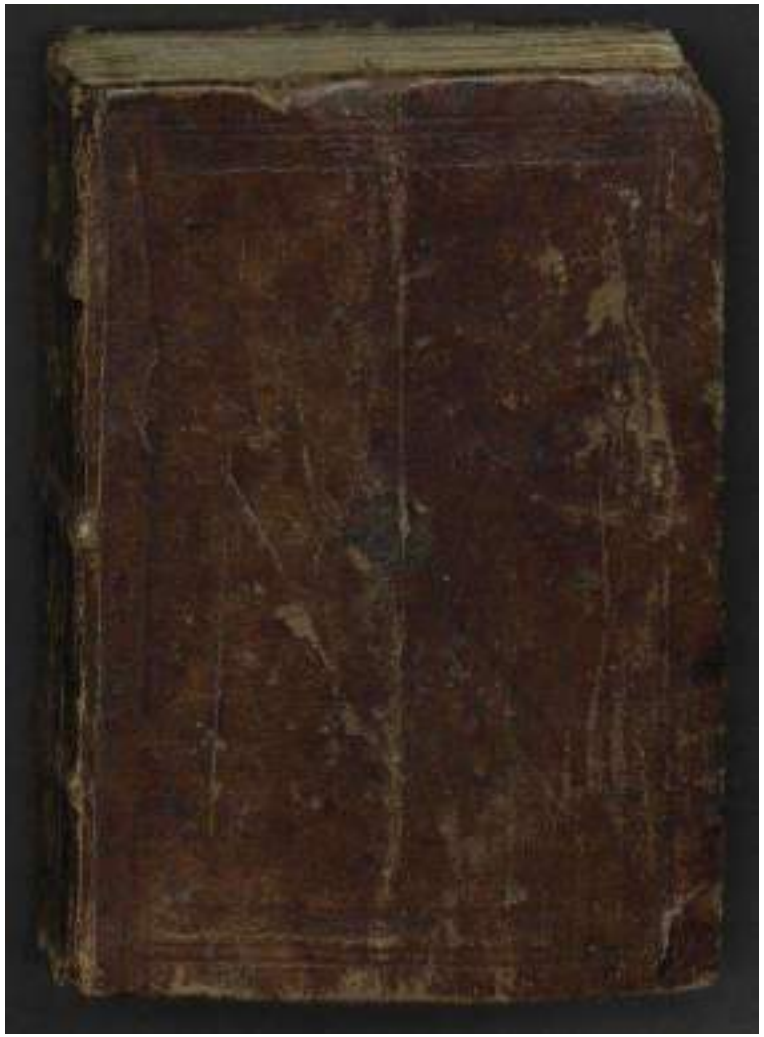
Western armenian - ottoman turkish dictionary, probably an autograph from the 19th c. (Hs or 14567)

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Hs. or. 14567 , the binding

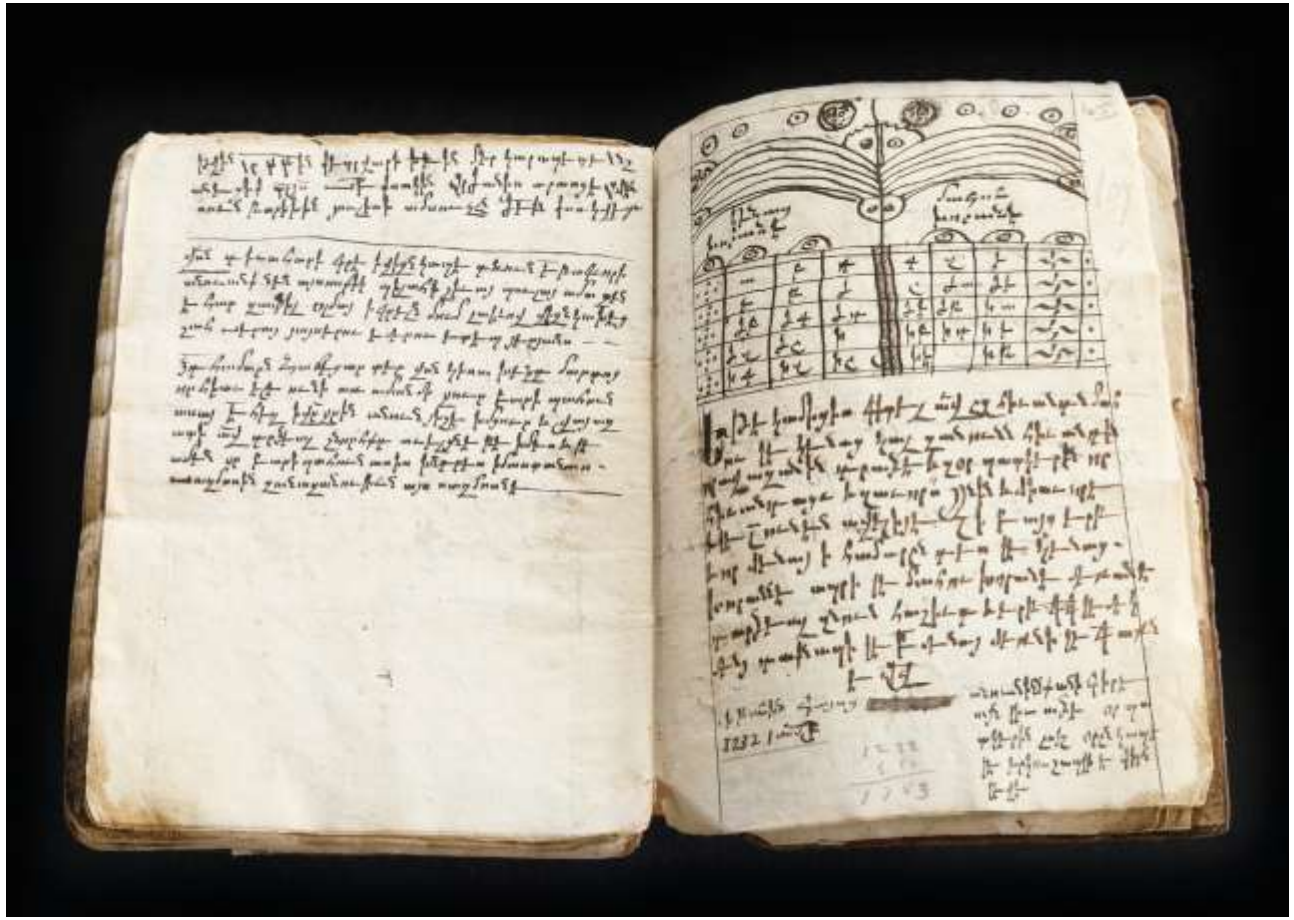

Armenian medical mss (Bžškaran- doctor‘s book), Tokat, provenance Dr. Vahram Torkomian, composite mss with textes from 15th to 18th centuries (Hs or 15056)

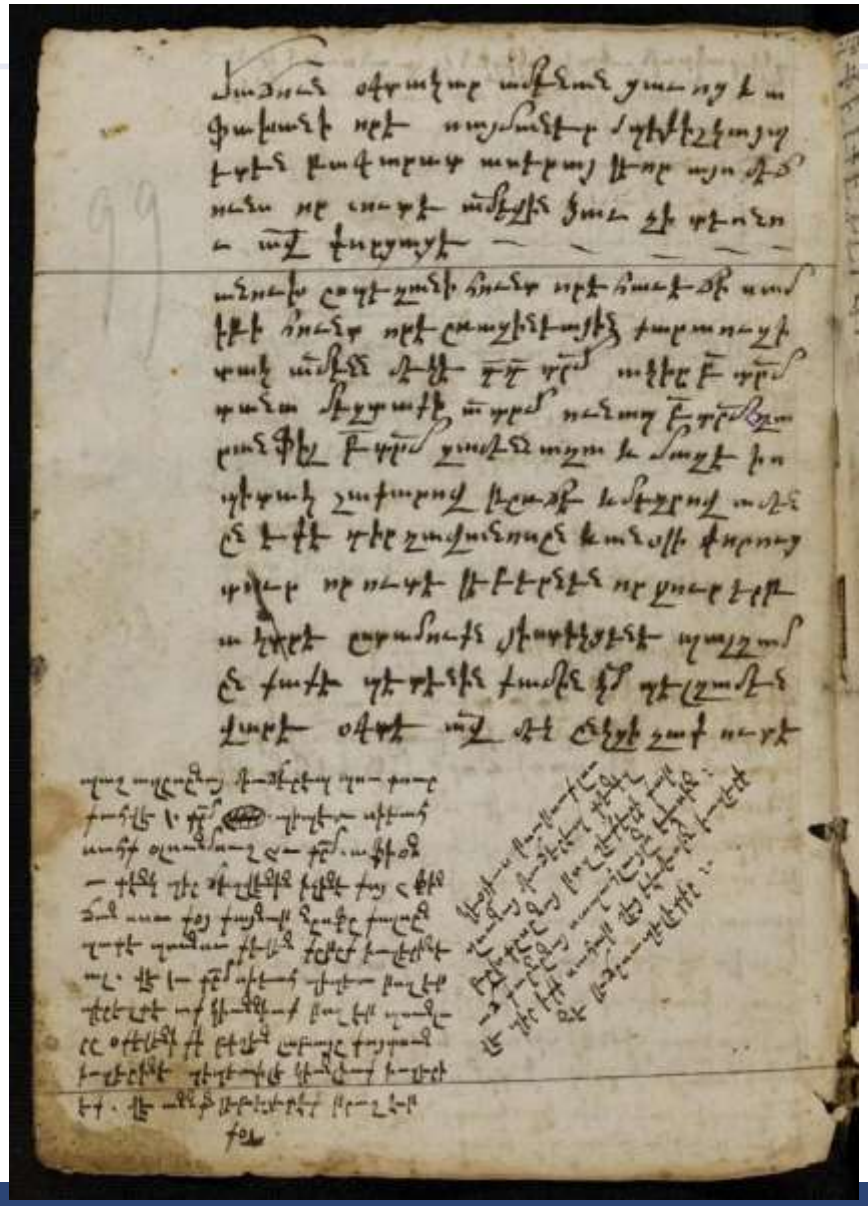
Armenian medical and magical treaty from Constantinople (1783) with armeno-turkish parts in the margins (Hs or 14082)
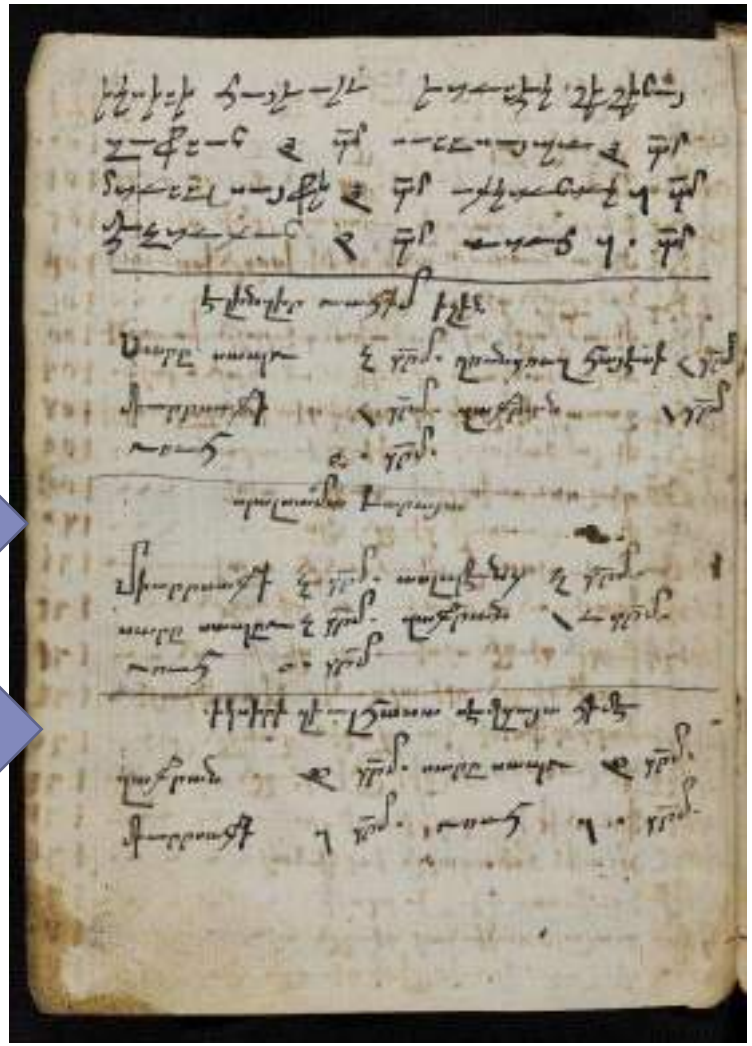

Hs or 14082 Insights into popular medicine and magical beliefs

Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Recipes

Hs or 14082

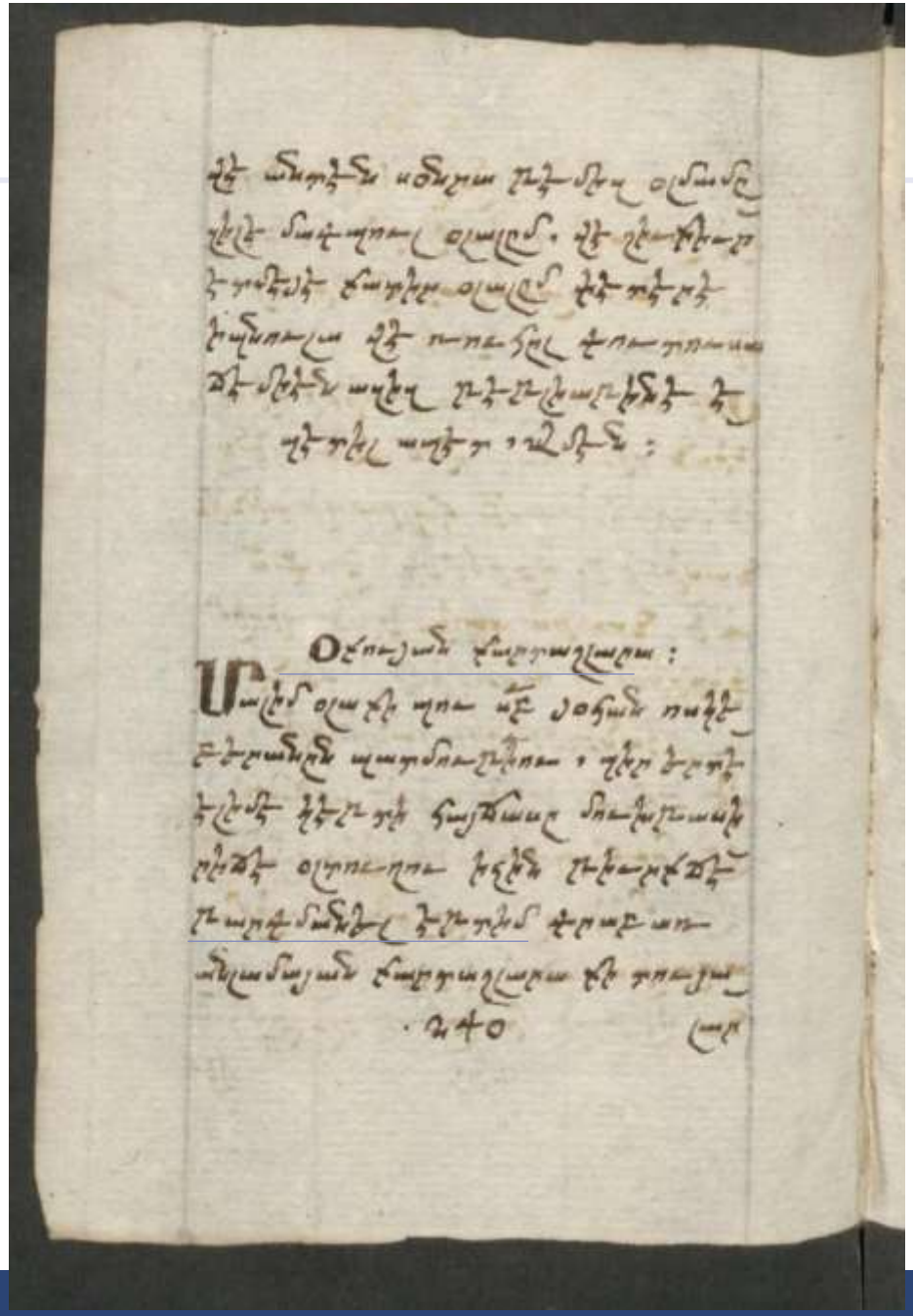
Balm

Iksir-Elixir

John Chrysostom in turkish-armenian, Mss from the early 19th c. (Ms or oct 342)

Ms or oct 342

- Colophon for the reading brothers (okuyan kardashlara)

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

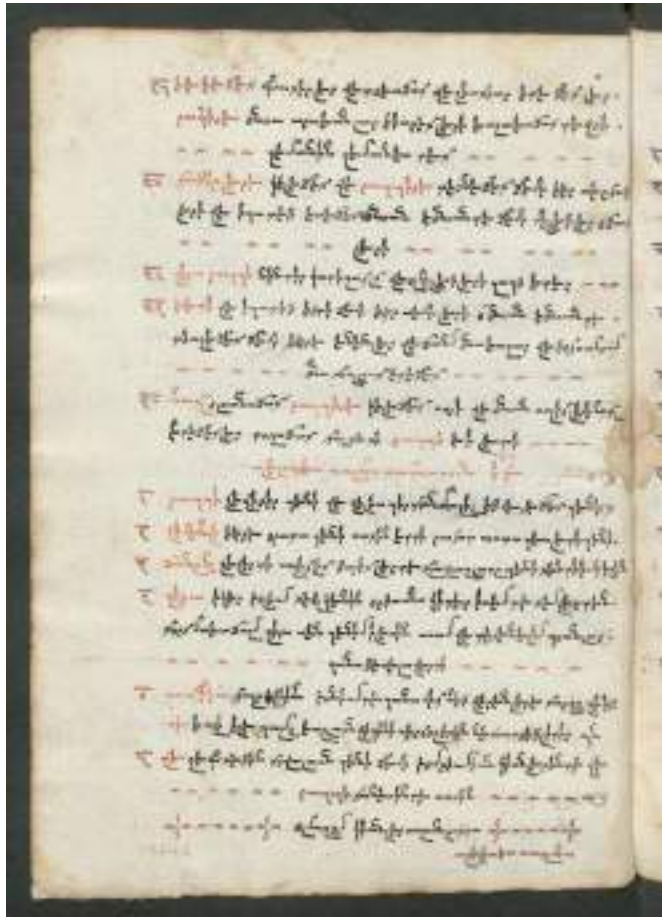
513. [Ms. orient. 8°. 342.]

Die Geschichte des heiligen Johannes Chrysostomus, aus dem Armenischen in das mit armenischen Wörtern durchsetzte Türkisch, wie es die in der Türkei lebenden Armenier zu gebrauchen pflegen, übertragen. Der Titel lautet: պատմութիւն սրբ և. բանէլեայգործի, վկ չխուվլեաթիե մէֆ օրմանիոր ջ, պիգիմ ամֆանդիզ {}օհաննես. ասիկբիբրանդին d. i. Badmutiun surp yev skantschelakordz, we dschümlesine met (d. i. مقت?) olunmuš, bizim atamez Johannu osgeperanen [1]); in der Ueberschrift steht dann statt des armenischen բանէլեայգործի das arabisch-türkische մէճմուգիֆի d. i. مجموقلو.

123 beschriebene Blätter [2]) nebst einem vorgehefteten Blatte, welches den Titel in (nicht fehlerfreier) Umschrift enthält; Gröfse der Blätter: 14 × 10 cm. Gute armenische Schrift mit 16 Zeilen auf der Seite. Auf Fol. 1[b] eine Abbildung des Johannes Chrysostomus mit der armenischen

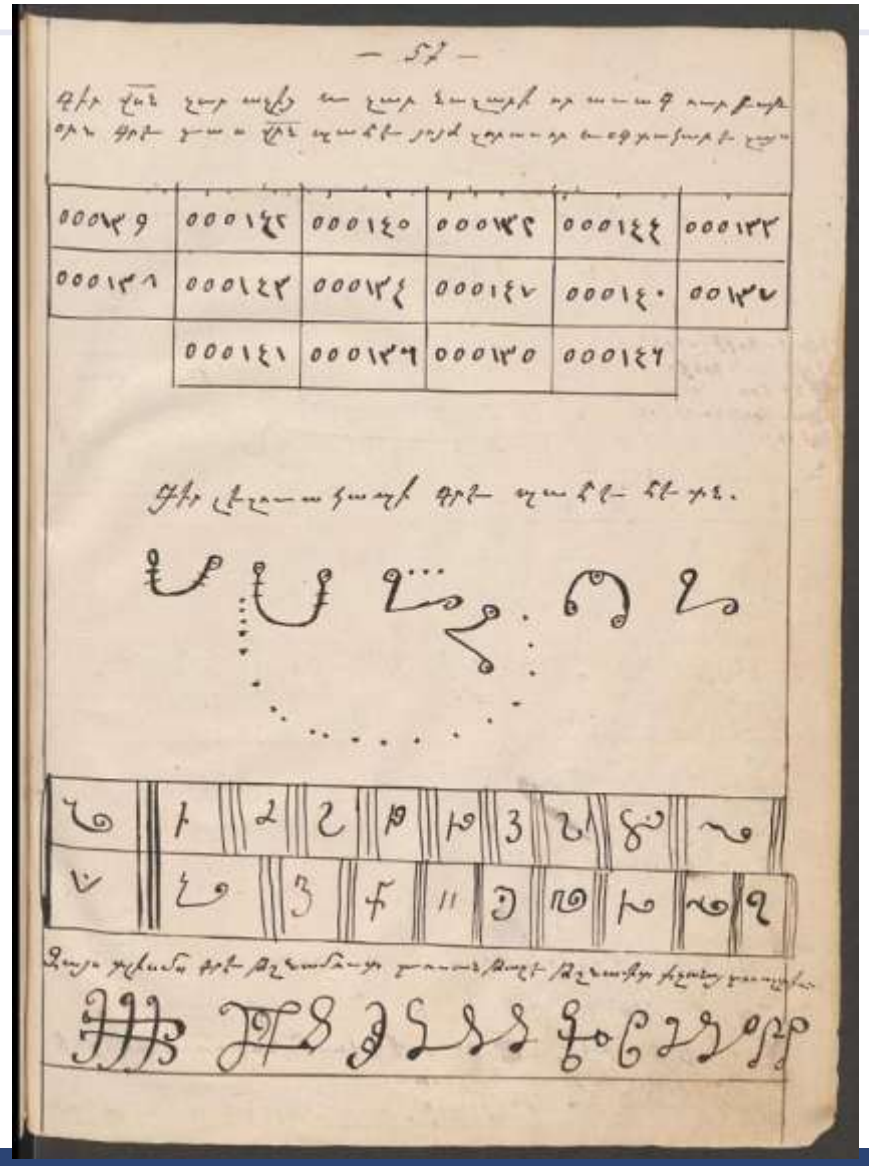
Psalter in turkish-armenian (mainly), 19 th c. (?) (Ms or oct 3145)

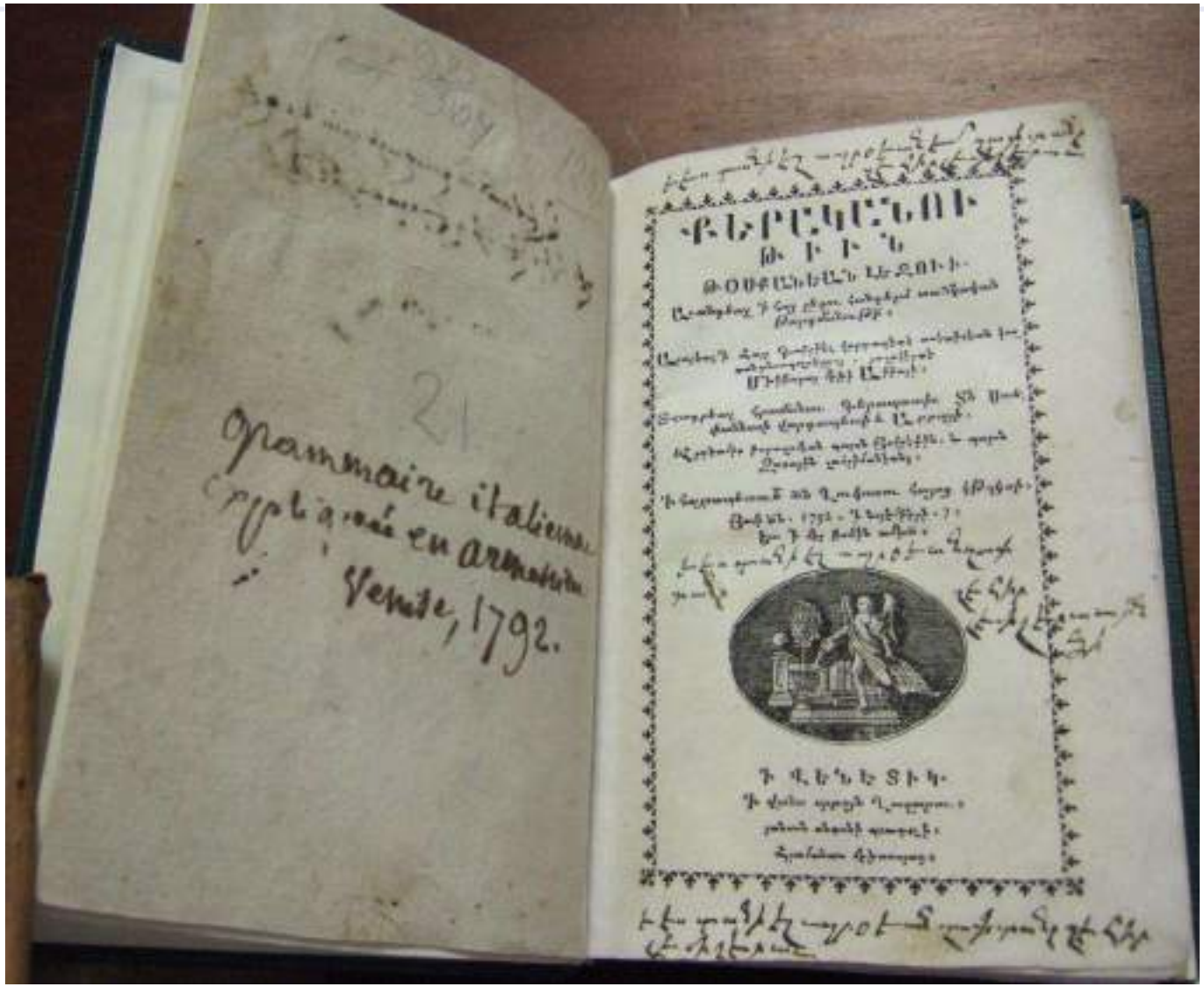
- Turkish-style memorial script of the scribe Agop in Armenian (1r)

Composite Armenian Manuscript (19th c.) with magical recipes, spells and horoscopes (Ms. or. quart. 1382). On page 57: Ottoman numbers and spells against the Evil Eye, for use on Good Friday

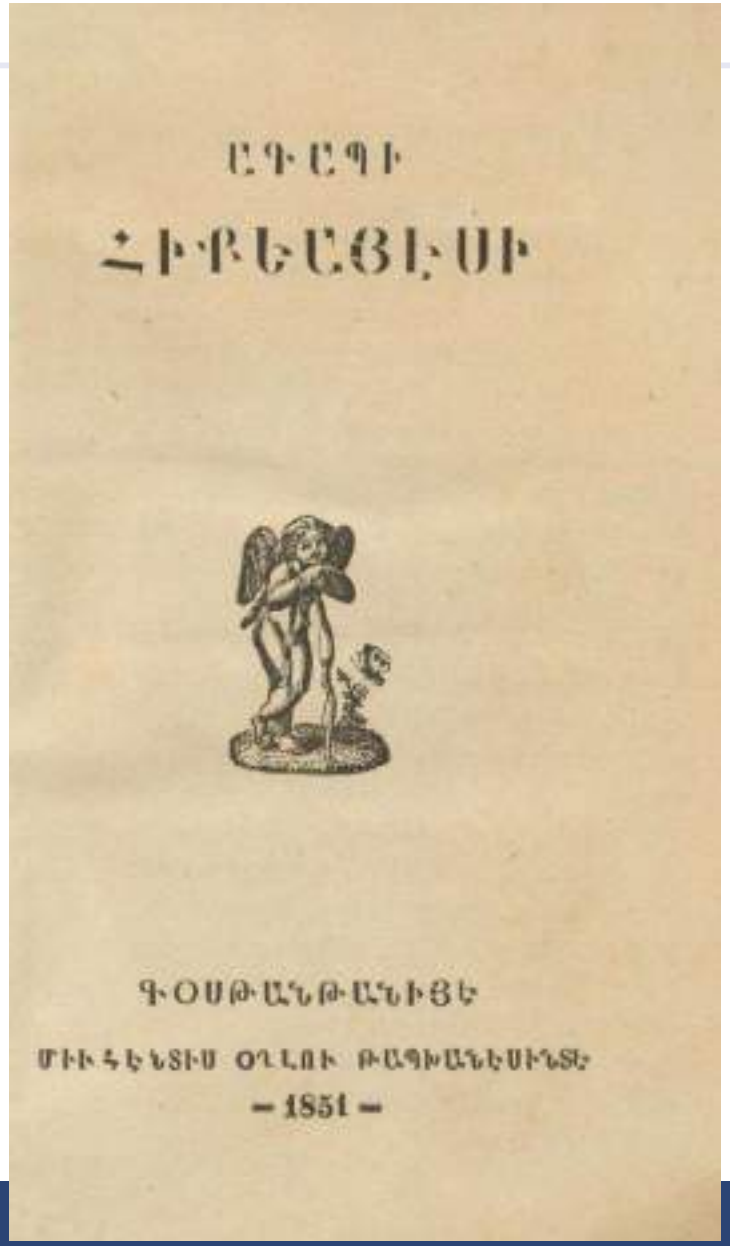
Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Grammar of the Italian („toscanean“) language – in Armenian „with turkish translation“. Gabriel Avetikean, Venice 1792

First edition of the „Akabi hikeayesi“ of Vardan Pascha (523710)

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

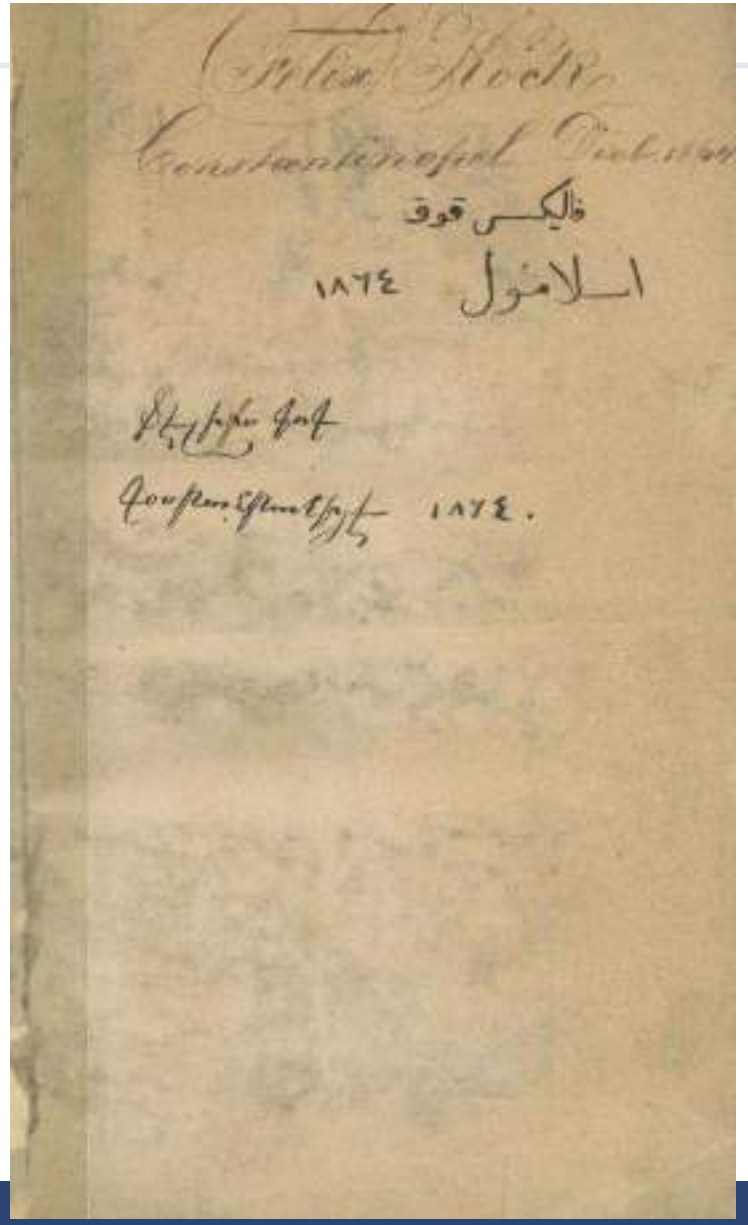
ԸՊՐՊՊ

ՀԻՒԱՆՑԻՆ ՍՈՒՐԻԱՅ

ԳՕՍԹԱՆԹԱՆՈՒՑԸ

ՄԻՒՍԵՆՑԻՒ ՕՂԼՈՒ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՍԸ

— 1851 —

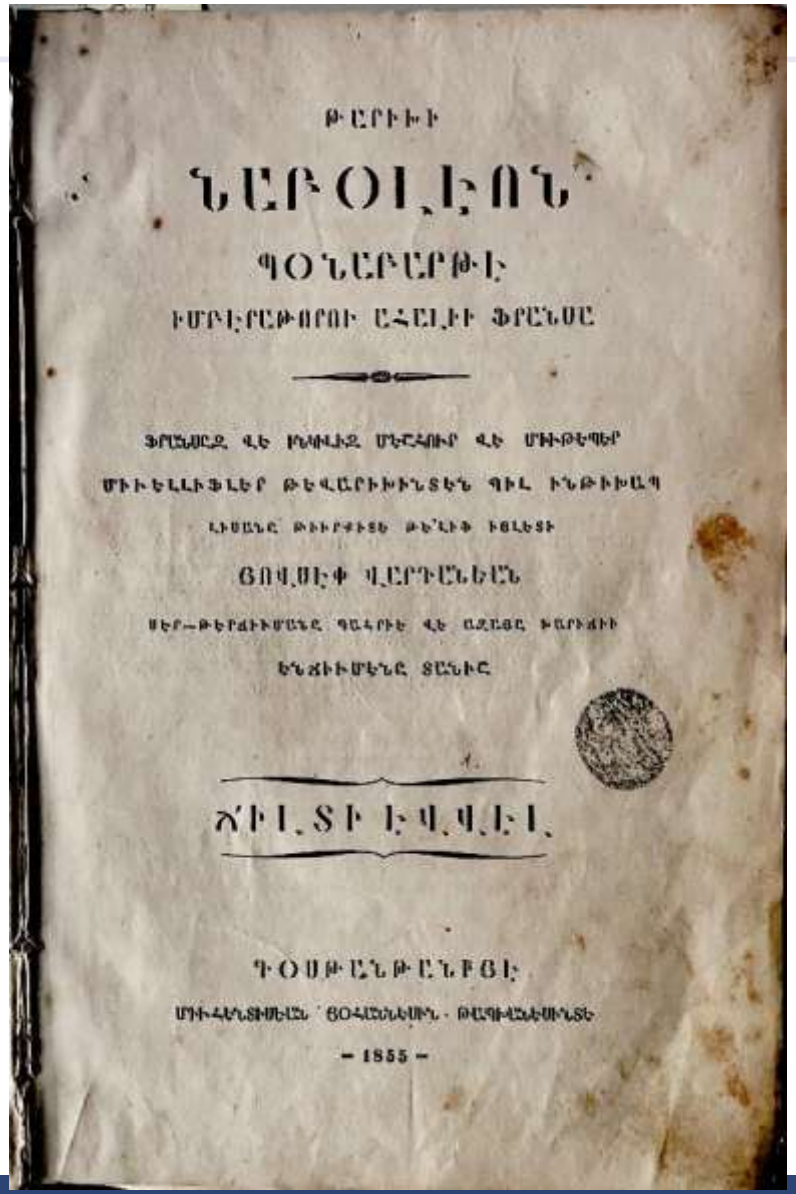

فالیکس قوق

اسلامبول ١٨٧٤

History of Napoleon of the same author, Vartan Pascha (3 B 6506-1)

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

ԹՈՒՐՔԻՈՅ

ՆԱՊՕԼԵՈՆ

ՊՕՆԱՊԱՐԹԻՆ

ԻՄԲԱՂՐԱԹՈՐԻՆ ԸՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՖՐԱՆՍԻԱՅԷ ՎԷ ԻՒՐՈՒՅԷ ՄԸՐՀՈՒՒՐ ՎԷ ՄԱՒՐԵՊԻՊ

ՄՈՒՏԵԼԼԻՖԼԷՐ ԹԵՎԱԲՐԻՒՒՆՆԵՐԷՆ ԳԻՒՂ ԻՆԹԻՒԱՊ

ԱՒՍՏՆԸ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ԹԷ'ԼԻՔ ԻԳԼԵՍԻ

ՑՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԻՃՆԵՄՆ

ՄԵԲ—ԹԵՐԳԱՒՒՄՆԸ ՊԱՀՊԻՒ ՎԷ ԸՆԴԱՐԱ ԻՒՐՔԵՐԷՆ

ԵՆԶԻՒՄՆԸ ՏԸՆԻՐ

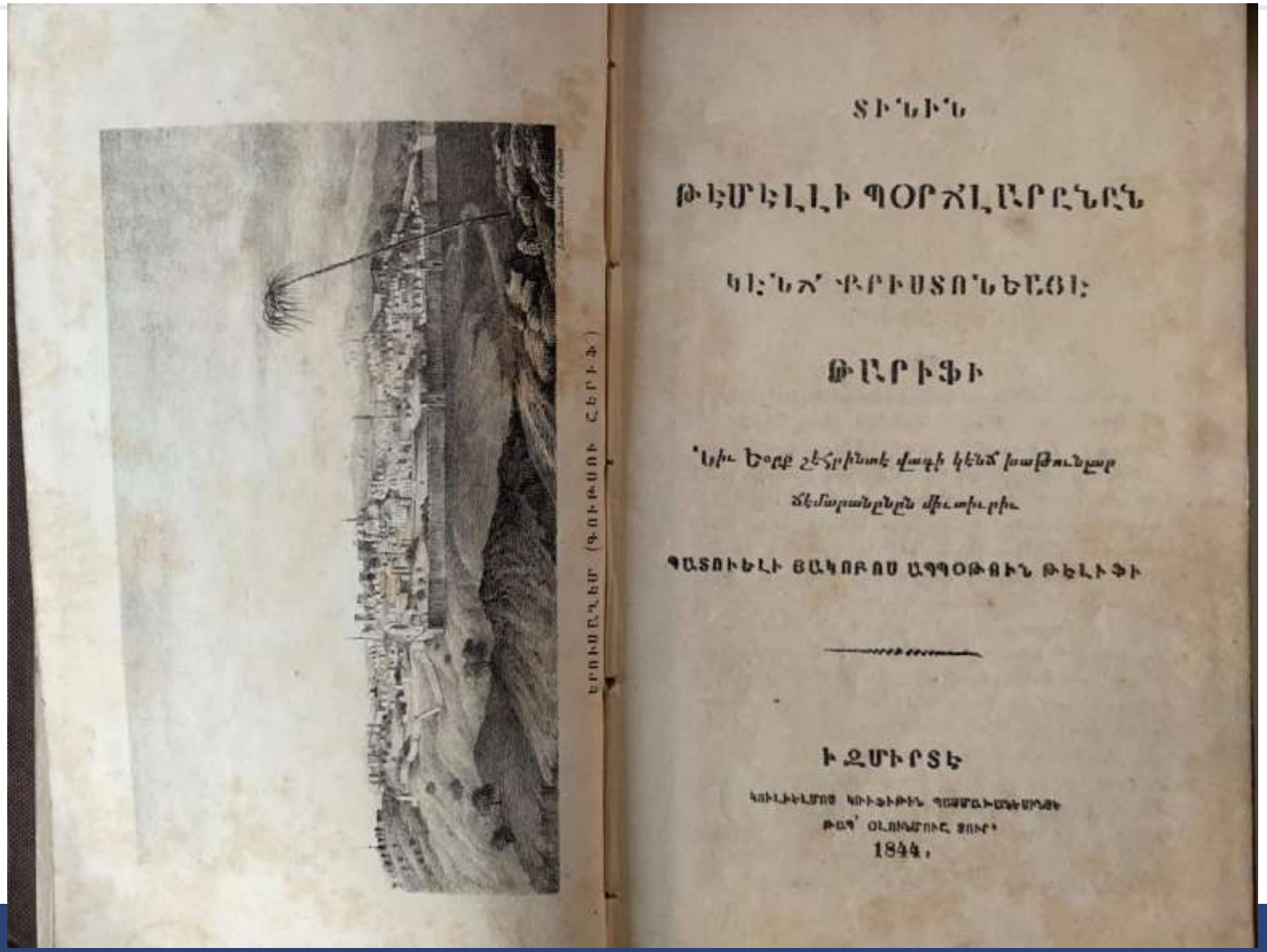
ԱՒԱՏԻ ՏՊԱԳԻՐ

ՊՕՍՔԸՆԹԸՆԻՑ

ՄԻՒՀԻԹԱՐԻՆ ՑՕՀԱՆՆԷՍԻ · ԹԱՐԳՄԱՆԻՉԻՆ

– 1855 –

Tinin têmêlli pôrčlareṇeṇ kênč kʻristoneayê tʻarifi | Տինին թէմէլլի պօրճլարընըն կէնճ քրիստոնեայէ թարիֆի. **Izmirte, William Griffith [Pasmaxanesinte], 1844. Frontispiece: Kutsu sherif / Erowsagem (4 A 57141)**

ՏԻՆԻՆ

ԹԷՄԷԼԼԻ ՊՕՐՃԼԱՐԸՆԸՆ

ԿԷՆՃ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅԷ

ԹԱՐԻՓԻ

Նիւ Եօրք շէհրինուէ վապի կենճ խաթթունըք

Ճէմայաթընըն միւտիւրիւ

ԳԱՏՈՒԼԻ ՑԱԿՈՒԲՈՍ ԱՊՊՕԹԱՅՆ ԹԷԼԻՓԻ

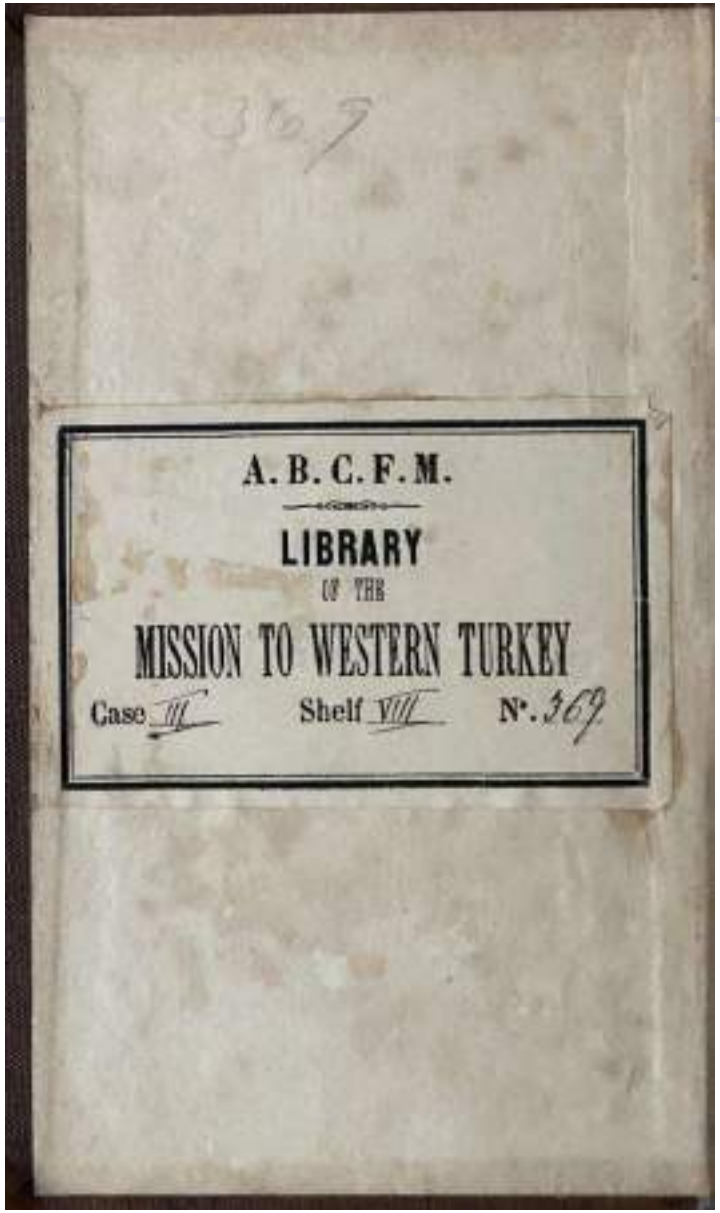
ԻԶՄԻՐՏԷ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿՈՒՏԱԿԻՆ ՊՐԻՄԱՏՈՒՐԱՐՄԱՄԲ

ԹՎԻ՝ ՕԼՈՒՄՄՈՒԴ ՅՈՒՆԻՍ

1844.

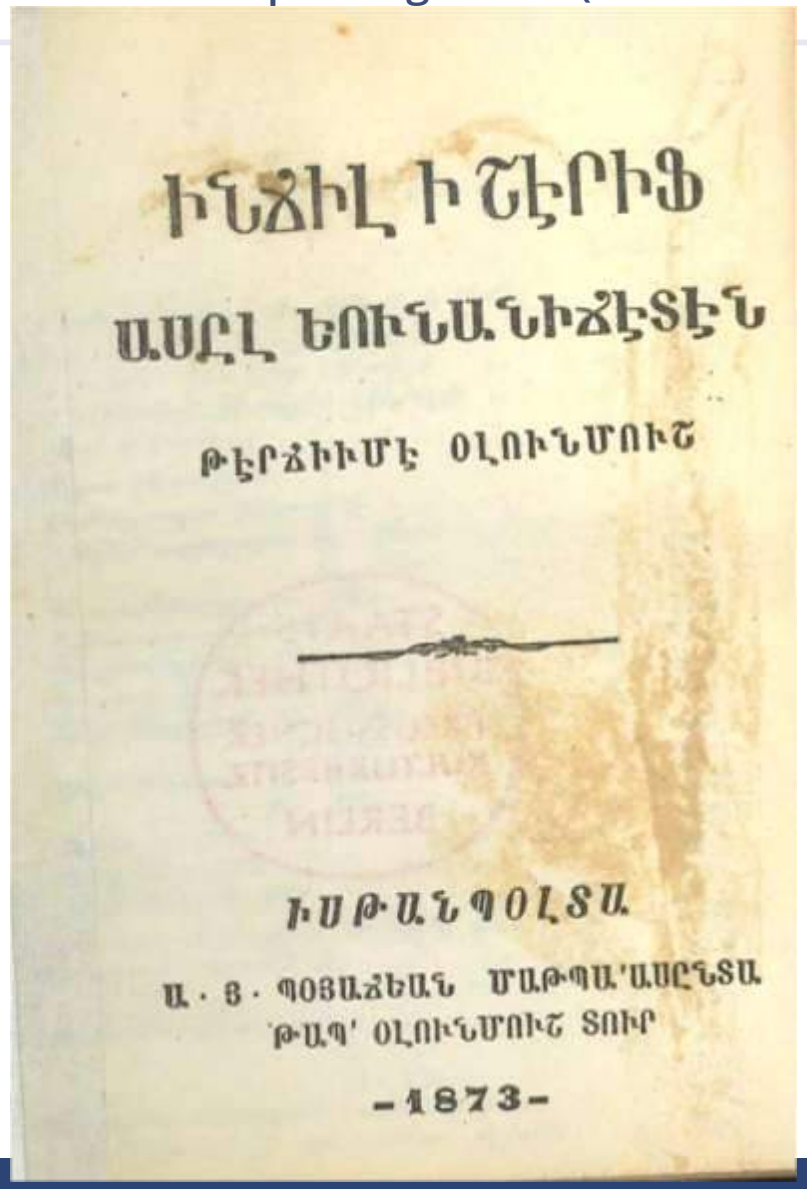
Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

- From the Library of the American Board Committee of Foreign Missions (4 A 57141)

Turkish-Armenian New Testaments printed in Istanbul in the Boyaciyan printing house (1873: 523736 ; 1892: 4 A 67530)

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՓ

ԱՍԲՂ ԵՒՒՆԱՆԻՃԷՏԷՆ

ԹԷՐՃԻՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա · Ց · ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԲՂՆՏԱ

ԹԱՊ' ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏՈՒՐ

-1873-

'ԱՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ԵԱ'ՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՓ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՒՒՆԱՆԻՏԷՆ
ՊԻՔ ԹԷՐՃԷՄԷ

معارف عمومیه نظارت جلیلهسنك ۹ جمادی الاول
۳۱۰ و ۱۷ تشرین ثانی ۳۰۸ تاریخلی و ۱۰۶۱
نومرولی رخصتنامهسیله نشر اولنمشدر

مصارف آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویه اولنهرق
طبع اولنمشدر

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

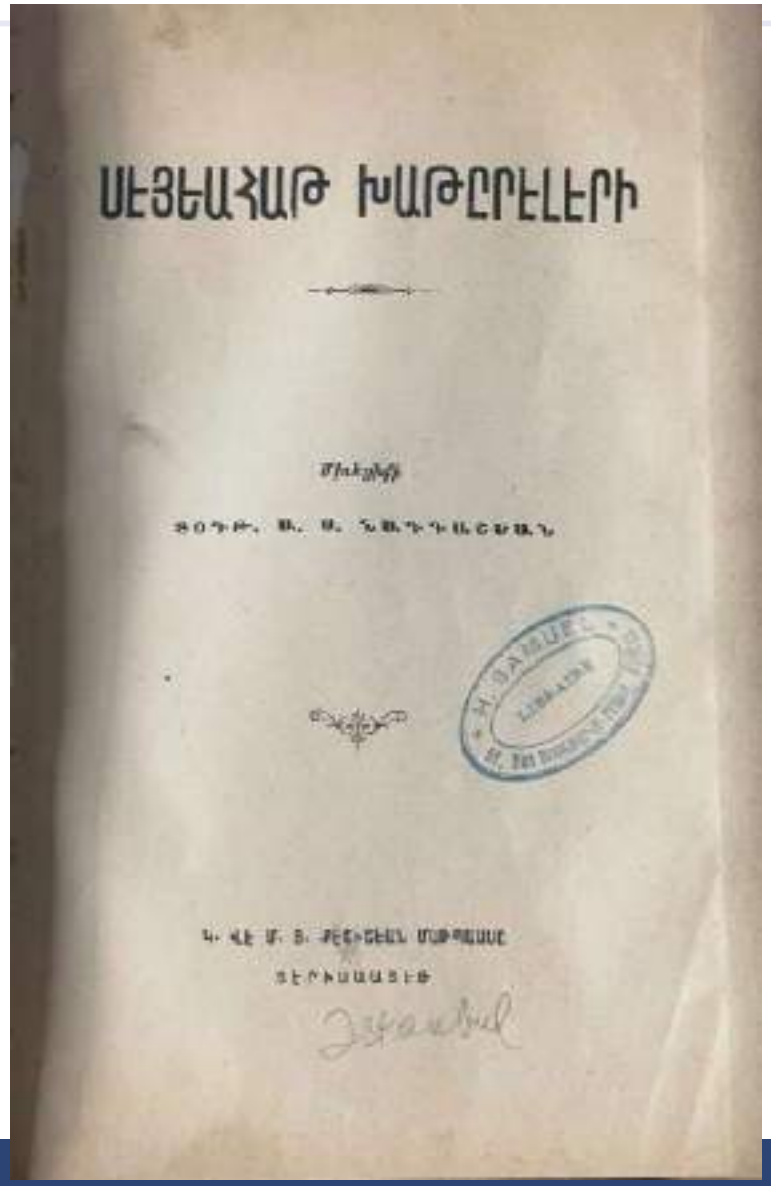
Ա· Ց· ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԲՂՆՏԱ

ԹԱՊ' ՕԼՈՒՆՄՂԵՇ ՏՂՐ

1892

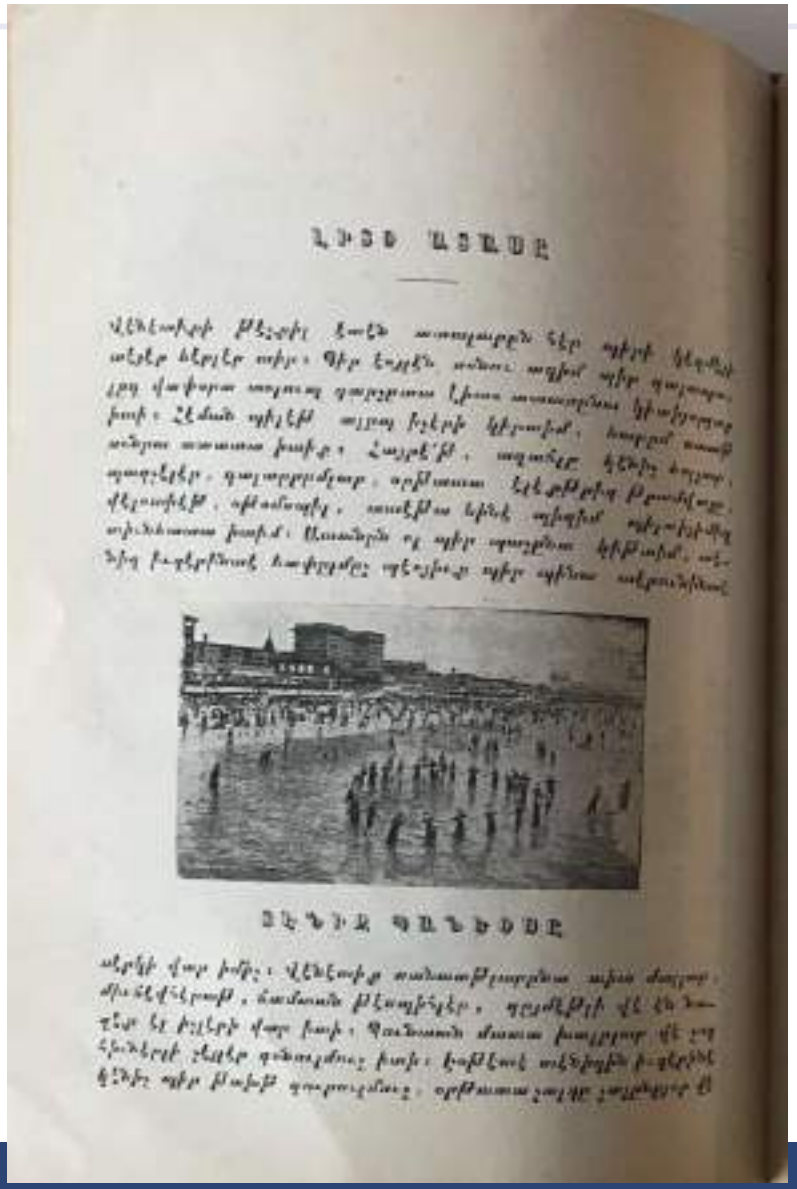
Dokt. A. S. Naggašean, Seyeahat khatıreleri, Istanbul: Keshishian matbaase, 1913, (4 A 17792)

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

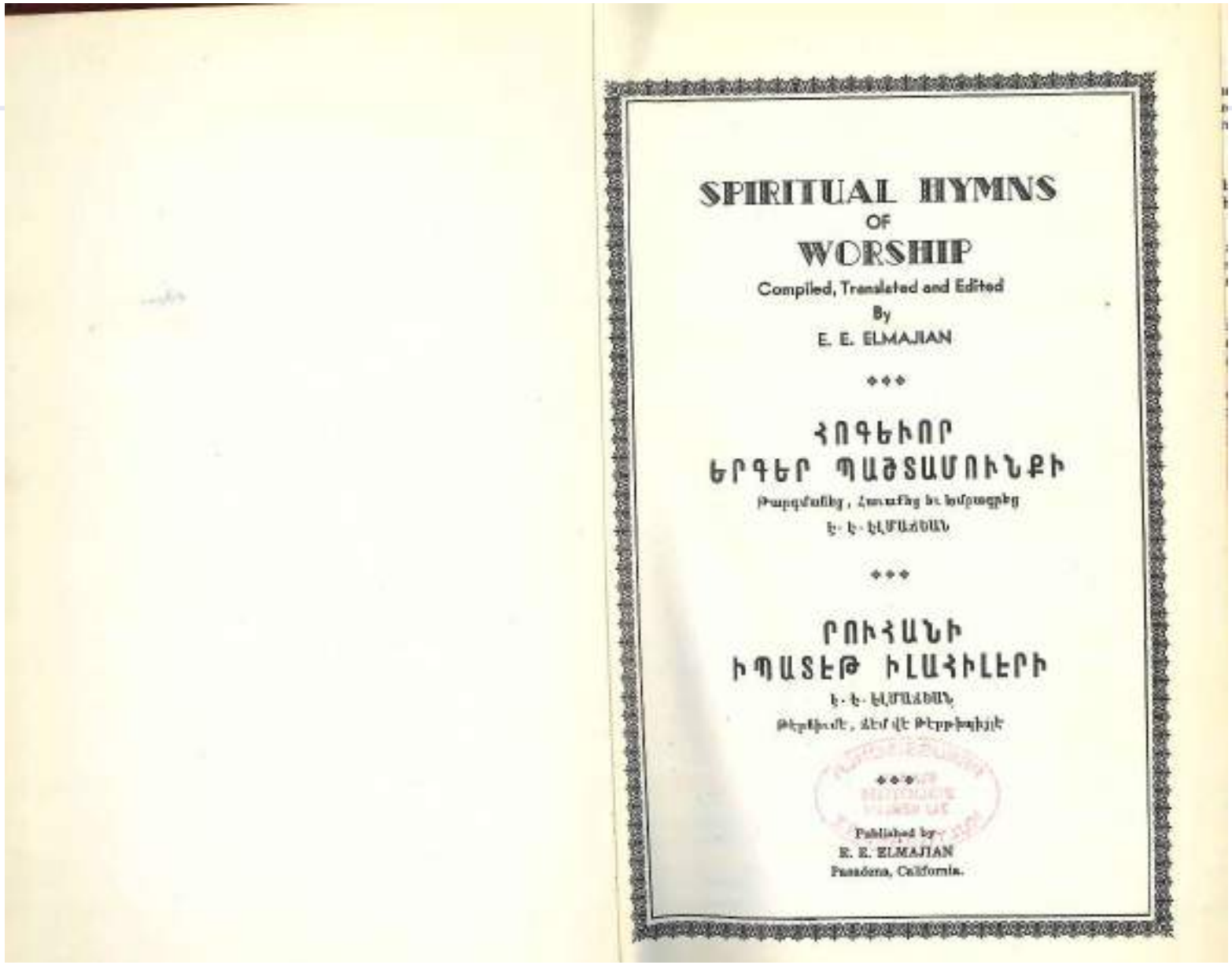

ՍԵՅԵԱՀԱԹ ԽԱԹԸՐԵԼԵՐԻ

Մխիթարի

2. ed. 1957

SPIRITUAL HYMNS
OF
WORSHIP
Compiled, Translated and Edited
By
E. E. ELMAJIAN

◆◆◆

ՀՈԳԵՒՈՐ
ԵՐԳԵՐ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԻ
Թարգմանեց, Հաւաքեց եւ խմբագրեց
Ե. Ե. ԵԼՄԱՃԵԱՆ

◆◆◆

ԲՈՒՀԱՆԻ
ԻՊԱՏԷԹ ԻԼԱՀԻԼԷՐԻ
Է. Ե. ԵԼՄԱՃԵԱՆ
Թէքէիւմէ, Ձեմ վէ Թէրթիպիյէ

◆◆◆

Published by
E. E. ELMAJIAN
Pasadena, California.

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz